

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 1997 yılında **Myron S. Scholes'e** (Long Term Capital Management, Greenwich-ABD) verilmiştir. Scholes, bu ödüle " *Türev Varlıkların Değerinin Belirlenmesi İçin Sunduğu Yeni Yöntemden*" dolayı layık görülmüştür.

Fischer Black ve Myron S. Scholes, 1973 yılında yazdıkları "The Pricing of Options and Corporate Liabilities" adlı makalede daha sonra Black-Scholes eşitliği olarak anılacak olan opsiyon fiyatlama tekniğini ortaya atmışlardır. Robert Merton ise, formülün geliştirilmesine katkı sağlamıştır. F. Black 1995 yılında gırtlak kanserinden vefat ettiği için Nobel ödülünü alamamıştır.

"Tüm modellerin eksiklikleri vardır; bu, sizin onları karar vermede bir araç olarak kullanamayacağınız anlamına gelmez."

MYRON S. SCHOLES - 1997 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: 1941 yılında Ontario, Kanada'da doğan Scholes'un babası diş hekimi, annesi ise ev hanımıdır. Genelde sınıfının en iyilerinden olan Scholes'un hayatı, annesinin kanser olmasıyla değişmiştir ve annesi, Scholes'un on altıncı doğum gününden birkaç gün sonra vefat etmiştir. Ardından, korneasında yaralı dokuya rastlanan Scholes, görüşünde önemli sorunlar yaşamaya başlamıştır ve uzun bir süre için okumak, bir problem haline gelmiştir. Bu yüzden de zamanla iyi bir dinleyici haline gelen Scholes, ne var ki 26 yaşında başarılı bir kornea ameliyatı ile görüşünü iyileştirmiştir. University of Paris-Dauphine, University of McMaster ve University of Katholieke Leuven olmak üzere üç üniversiteden onursal doktora bulunan Scholes'un Anne ve Sara adında iki kızı bulunmaktadır ve yaşamının büyük kısmını kaplamaktadırlar.

Eğitim-Kariyer: Lisans eğitimini iktisat üzerine McMaster Üniversitesi, Kanada'da yapan Scholes, bu dönemde George Stigler ve Milton Friedman'ın çalışmalarından oldukça etkilenmiştir. 1962 yılında mezun olduktan sonra Chicago Üniversitesi'nde eğitime devam etmiştir.. Chicago'daki ilk yılının ardından, hayatıyla ilgili önemli bir karar vermiş, annesinin dilediği gibi amcasının yanındaki şirkette çalışmayı istememiş, iktisadi araştırma ve iktisat aşkıyla akademik olarak ilerlemiştir. Merton Miller'ın tavsiyesiyle İktisat doktora programına kayıt olan Scholes, finansal iktisat konularına ilgi duymaya başlamıştır. 1968 yılında doktorasını tamamlayan Scholes, MIT Sloan School'da öğretim üyesi olarak göreve başlamıştır. Burada Fischer Black ve Robert C. Merton ile tanışan Scholes, türev varlıkların modellenmesine ilgi duymaya başlamıştır. 1981 yılında Stanford Üniversitesi'nde göreve başlayan Scholes, burada yatırım bankacılığı, teşvikler, belirsizlik ve asimetrik enformasyon durumunda vergi planlaması üzerine çalışmıştır. 1990 yılında yeniden finansal piyasalara ilgi duymaya başlayan Scholes, Salomon Brothers Inc.'e danışman olmuştur. 1994 yılında LTCM adlı bir hedge fonun ortaklarından olan Scholes, 1997 yılındaki Asya ve 1998 yılındaki Rusya krizi ile bu fondan dört ay içerisinde ortaklarıyla birlikte 4,6 milyar \$ kaybetmişlerdir. Halihazırda Janus Capital Group'un yatırım stratejisti olan Scholes, firmanın finansal piyasadaki yatırım kararlarında önemli rol oynamaktadır.

Hobileri: Scholes'un belirttiği üzere, her ne kadar hobi edinmek için vakti olmasa da, kayak yapmayı ve golf oynamayı sevmektedir. O'na göre yalnızca bu iki spor, iki mevsim dışarıda vakit geçirmesini sağlayabilir.

İktisat Bilimine Katkıları: Scholes'un iktisat bilimine en büyük katkısı, türev varlıkların değerlerinin belirlenmesinde kullanılan Black-Scholes yöntemini geliştirmesidir. Bu yöntem, bir çok alanda iktisadi değerlemede yol gösterici olmuştur. Aynı zamanda, yeni finansal kurumların oluşmasına ve toplumda daha etkin risk yönetiminin sağlanmasına neden olmuştur. Risk, sermaye varlıklarının fiyatlanması, hisse senetleri, finansal yönetim, vergileme, gayrimenkuller ve vadeli işlemler üzerine birçok makalesi bulunan Scholes'un Taxes and Business Strategies (1991) adlı bir de kitabı bulunmaktadır. Nobel ödülünü aldığı dönemdeki çalışmaları, piyasaların ve finansal kurumların etkileşimi ve evrimi üzerinedir.